

DAGO PERSBERICHT ALS REACTIE OP DE STAAT VAN DE SECTOR VAN SODM

14-07-'17

0Staatstoezicht op de Mijnen heeft recent haar Staat van de Sector over de geothermie sector uitgebracht. SodM constateert diverse verbeterpunten rond veiligheid, financiën, wet en regelgeving en doet specifieke aanbevelingen. DAGO (Dutch Association Geothermal Operators) erkent het belang van onafhankelijk toezicht en de nadruk op het belang van de veiligheid en een helder wettelijk kader. Het is goed van tijd tot tijd de staat van de sector te evalueren en te bezien wat goed gaat en wat verbeterd kan worden. DAGO neemt de aanbevelingen serieus en zal waar nodig haar inspanningen intensiveren. Veel van de aanbevelingen die SodM doet, zijn prioriteiten van DAGO en haar leden en vormen al geruime tijd onderdeel van onze agenda en de KennisAgenda geothermie. In een aantal van de observaties en aanbevelingen kunnen DAGO en haar leden zich niet vinden. Wij verbazen ons over enkele generaliserende beweringen.

De geothermie is in ontwikkeling. We maken een sterke groei door. Sinds enkele jaren specialiseren enkele ondernemingen zich in bedrijfsvoering van meerdere installaties, gezamenlijk met de juiste experts. Ook komen er nieuwe partijen die toetreden. Door deze schaalvergroting vinden verdere professionalisering en specialisering plaats en is de kennisuitwisseling verbeterd. De recent gesloten Green Deals rond (ultra) diepe geothermie, waar ook EBN en enkele andere partijen uit de olie en gassector bij betrokken zijn, dragen daar aan bij.

Het gebruik van geothermie neemt toe. Dit is terug te zien in de kennisontwikkeling en de deling van kennis en ervaring. De sector zet zich in om de ontwikkeling van geothermie verder te brengen, met oog voor betrouwbaarheid, veiligheid, duurzaamheid en betaalbaarheid. Passende standaarden zijn daarbij een voorwaarde. Deze worden onder andere opgesteld met behulp van internationale specialisten uit de olie- en gas en andere sectoren, in combinatie met expertise uit het werkveld.

De toepassing van geothermie vraagt een passend wettelijk kader en aansluitend toezichtarrangement. Het huidige kader is onvoldoende toegesneden op geothermie. Wij ondersteunen de oproep van de toezichthouder om in gezamenlijkheid met DAGO en EZ de winningsplannen met voorrang te behandelen en tot die tijd een tijdelijk beleidskader en doelmatig toezichtregime te hanteren.

De sector herkent zich niet in de aanbevelingen vanuit SodM m.b.t. de financiële draagkracht van de operators. Voor met name de nieuwere geothermieprojecten zijn voor de financiering juist een substantieel eigen vermogen én een reserve vereist, in overeenstemming met de ervaringen van de sector.

DAGO en de geothermiesector zullen zich blijven inzetten om de ontwikkeling van geothermie verder te brengen, met oog voor betrouwbaarheid, veiligheid en betaalbaarheid, om zo haar bijdrage aan de energietransitie te kunnen blijven vervullen.

Achtergrond

DAGO standaarden

Sinds haar oprichting in 2014, werken DAGO en haar operators aan de ontwikkeling en deling van kennis en ervaring en aan het verhogen van het veiligheidsbesef in de sector. Elk bedrijf gebruikt een VG zorgsysteem. Vanuit DAGO wordt veel aandacht besteed aan de ontwikkeling van industriestandaarden om de sector te versterken op gebieden van veiligheid, betrouwbaarheid en betaalbaarheid, in gezamenlijkheid via de KennisAgenda geothermie waarbij SodM ook deelneemt. Hier hoort onder meer een gedegen risico-inventarisatie en –evaluatie bij. DAGO introduceert in het

najaar van 2017 als standaard een sectorgericht zorgsysteem op gebied van Veiligheid, Gezondheid en Milieu om deze verder te verankeren in de sector. DAGO -werkt bij de ontwikkeling van haar industriestandaarden in samenwerking met spelers uit andere sectoren, zoals de olie- en gas en de waterwinning, om te kunnen leren van hun ervaringen zoals SodM ook aanbeveelt. Ook werkt DAGO, samen met het Platform Geothermie, aan een programma voor betrokkenheid en inzet voor communicatie, voorlichting en risicobeoordeling over geothermie in den brede te intensiveren, vanuit het besef dat transparantie en dialoog van groot belang zijn voor het vertrouwen in de sector.

Versterkte kennisbasis en schaalvergroting

Geothermie operators ondernemen in gezamenlijkheid met specialisten en toeleveranciers, waarmee de benodigde kennis en ervaring wordt samengesteld. Het multidisciplinaire team, inclusief de boorspecialisten met een achtergrond uit de olie- en gasector, wordt daarbij altijd getoetst door SodM middels een zelfevaluatie. TNO-AGE en SodM beoordelen in gezamenlijkheid de puttrajecten en tijdens boren vindt er altijd dagrapportage plaats. Er is altijd een onafhankelijke well examiner. Olie en gasexpertise is niet altijd één op één te kopiëren voor de geothermie. Sinds enkele jaren specialiseren enkele ondernemingen zich in bedrijfsvoering van meerdere installaties. Door deze schaalvergroting vinden verdere professionalisering en specialisering plaats en is de kennisuitwisseling verbeterd. De recent gesloten Green Deals rond (ultra) diepe geothermie, waar ook EBN en enkele andere partijen uit de olie en gasector bij betrokken zijn, dragen daar aan bij.

Financiële draagkracht geothermie geborgd door garantstelling vooraf

SodM geeft aan zorgen te hebben over de financiële draagkracht en daarbij de ondernemersgeest van de operators. DAGO vraagt zich af op basis van welke feitelijke informatie SodM deze conclusies trekt, daar het wettelijke toezicht van SodM zich niet richt op de financiële aspecten van operators, ondanks dat deze informatie wel gedeeld wordt in de vergunningsaanvraag. Voor met name de nieuwere geothermieprojecten zijn voor de financiering juist een substantieel eigen vermogen én een reserve vereist. DAGO benadrukt dat een verdere intensivering en versnelling forse investeringen vraagt in tijd, menskracht, betrokkenheid en geld van alle betrokken partijen gezamenlijk, van alle overheden tot operators en toezichthouders. Decentrale overheden die voor het eerst met initiatieven rond geothermie te maken krijgen hebben een grote behoefte aan kennis, heldere uitwerking van nut en noodzaak en een zuiver afgewogen risicobeoordeling.

Onvoldoende passend wettelijk kader en belang van tijdelijk beleidskader

Daarnaast constateert de sector dat toezicht, handhaving en beleid niet goed aansluiten op de geothermie, omdat de wetgeving ontworpen is voor vergelijkbare technologie met andere karakteristieken (andere energiedrager, andere drukken, andere fysische eigenschappen en dus deels andere risico's). De toepassing van geothermie vraagt een passend wettelijk kader en aansluitend toezichtarrangement dat de belangen voor maatschappij en bedrijven evenwichtig adresseert. Daar werkt de sector aan met de betreffende ministeries en SodM.

De constatering dat winningsplannen nog niet door het Ministerie van Economische Zaken zijn goedgekeurd is mede terug te voeren op het ontbreken van een eenduidig format hiervoor. Plannen zijn wel ingediend, maar nog niet compleet behandeld. Wij ondersteunen de oproep van de toezichthouder om hier in gezamenlijkheid met DAGO en EZ actie op te nemen en tot die tijd een tijdelijk beleidskader en toezichtregime te hanteren.

Noodzaak van passend doelmatig toezicht

Het toezicht vanuit SodM op de geothermische sector heeft zich de laatste jaren versmald. Waar in de beginjaren ruimte was voor zogenaamde compliance assistance – oftewel uitleg geven over wet- en regelgeving met als doel de naleving te bevorderen – verschuift het toezicht naar meer handhavend optreden; ook op zaken die minimaal risico vormen voor mens- en milieu. Dit heeft nadelige effecten op de doelmatigheid, terwijl juist een dialoog, voorlichting en argumentatie kunnen bijdragen in een lerende sector, waarbij ook de betrokkenheid van de toezichthouder van grote waarde is. Ook SodM leert vanuit het werkveld.

DAGO is voorstander van streng toezicht, mits doelmatig. DAGO en haar leden hopen in de komende jaren een constructieve dialoog te kunnen onderhouden met de toezichthouder, zodat de doelstellende normen in gezamenlijkheid nader gespecificeerd en uitlegbaar worden en aansluiten op alle verwachtingen en passen bij de dagelijkse praktijk van geothermie.

DAGO en de geothermiesector zal zich blijven inzetten om de ontwikkeling van geothermie verder te brengen, met oog voor betrouwbaarheid, veiligheid, duurzaamheid en betaalbaarheid, om zo haar bijdrage aan de energietransitie te kunnen blijven vervullen.